

Na osnovu člana 40. tačka g) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O OSNIVANJU I UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI SKLONIŠTA ZA ŽIVOTINJE

Član 1. (Predmet)

Ovim pravilnikom se propisuju uvjeti koje moraju zadovoljavati skloništa za životinje, s obzirom na smještaj, način izgradnje, opremu, način rada i veterinarsko-zdravstveni red.

Član 2. (Veterinarsko-zdravstveni red)

U smislu ovog pravilnika, pod pojmom veterinarsko-zdravstveni red podrazumijeva se osiguranje objekata iz člana 1. ovog pravilnika od nekontroliranog ulaska i izlaska ljudi, životinja i vozila, održavanje reda i čistoće, te optimalnih mikroklimatskih uvjeta svojstvenih pojedinoj vrsti životinja u objektima i oko njih, osiguranje zdravstvene ispravnosti vode, te provođenje deratizacije i dezinsekcije.

Član 3. (Obaveza upravnog organa)

Upravni organi u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH" broj 25/09, u daljnjem tekstu: Zakon), prema specijalnim uvjetima i potrebama sredine i brojnosti populacije napuštenih životinja, dužni su osnovati skloništa za životinje.

Član 4. (Uvjeti za osnivanje)

(1) Sklonište za životinje može početi obavljati djelatnost na osnovu dozvole iz člana 28. stav (2) Zakona, koju izdaje nadležni upravni organ općine na čijem području se formira sklonište za životinje.

(3) Sklonište za životinje može se formirati za potrebe više općina, u kom slučaju dozvolu za obavljanje djelatnosti iz člana 28. stav (5) Zakona, izdaje nadležni upravni organ općine na čijem području se formira sklonište za životinje.

Član 5. (Dodatni uvjeti)

U obavljanju registrirane djelatnosti sklonište za životinje, uz odredbe Zakona i ovog pravilnika, u svom poslovanju mora ispunjavati i druge uvjete u skladu sa specijalnim propisima:

- a) o minimalnim standardima držanja životinja;
- b) o vođenju evidencije o životinjama;
- c) o prijevozu životinja.

Član 6. (Zahtjev za izdavanje dozvole)

Uz zahtjev za izdavanje dozvole iz člana 4. ovog pravilnika, podnosi se:

- a) dokaz o registraciji;
- b) podaci o fizičkom ili pravnom licu kao podnosiocu zahtjeva (ime i prezime te adresa prebivališta fizičkog lica, odnosno naziv i sjedište pravnog lica);

- c) adresa skloništa za životinje;
 - d) podaci o odgovornom licu (ime i prezime, adresa prebivališta);
 - e) prikaz iz kojeg će biti vidljivo:
- 1) planirani broj službenika zaduženih za brigu o životinjama, njihova edukacija i poslovi koje će obavljati;
 - 2) način osiguranja veterinarske zaštite životinja.

Član 7.
(Izdavanje dozvole)

Dozvola iz člana 4. ovog pravilnika izdaje se podnosiocu zahtjeva u skladu s članom 28. stav (5) Zakona.

Član 8.
(Registar skloništa za životinje)

(1) Sklonište za životinje, na osnovu dozvole iz člana 4. ovog pravilnika, upisuje se u Registar koji se vodi pri nadležnom upravnom organu općine koja je izdala dozvolu.

(2) Evidencija u Registru iz stava (1) ovog člana mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) broj dozvole;
- b) datum izdavanja dozvole;
- c) adresu skloništa za životinje;
- d) podatke o fizičkom ili pravnom licu koje obavlja djelatnost (ime i prezime, te adresa prebivališta fizičkog lica, odnosno naziv i adresa sjedišta pravnog lica).

Član 9.
(Smještaj objekta)

(1) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju biti smješteni na takvom mjestu da ne narušavaju rad i cjelovitost već postojećih objekata i da ne kontaminiraju okolicu.

(2) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju biti najmanje 250-300 metara udaljeni od naseljenog mjesta.

(3) Udaljenost objekata iz člana 1. ovog pravilnika od naseljenog mjesta može biti i manja, ali u tom slučaju moraju biti ograđeni čvrstom ogradom, najmanje visine 2 m, da bi se osigurala zvučna i vizuelna izoliranost od okoline.

Član 10.
(Tlo)

Objekti iz člana 1. ovog pravilnika mogu biti izgrađeni samo na kompaktnom i suhom tlu s niskim nivoom podzemnih voda, te izvan područja koja mogu biti ugrožena poplavama i klizanjem terena.

Član 11.
(Krug objekta)

Krug objekta iz člana 1. ovog pravilnika mora biti dovoljno prostran da osigura njihovu funkcionalnu povezanost, te ograđen adekvatnom ogradom, a sve površine koje nisu betonirane ili asfaltirane moraju biti pod uredno održavanim zelenilom.

Član 12.
(Voda)

(1) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju biti snabdjeveni dovoljnom količinom pitke vode iz javnog vodovoda ili vlastitog bunara.

(2) Zdravstvena ispravnost bunarske vode mora biti kontrolirana u ovlaštenim laboratorijama, najmanje jednom godišnje.

Član 13.
(Odvod otpadnih voda)

- (1) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju imati sistem za prihvatanje i odvođenje otpadnih voda.
- (2) Padavinske vode mogu se ulijevati u kanalizaciju ili prirodni recipijent bez pročišćavanja.
- (3) Otpadne i fekalne vode iz objekta, prije ulijevanja u prirodni recipijent ili kanalizaciju, moraju proći kroz odgovarajući sistem pročišćavanja.

Član 14.
(Odlaganje čvrstog otpada)

Prostor za odlaganje i zbrinjavanje čvrstih fekalija iz objekata iz člana 1. ovog pravilnika mora biti smješten i izgrađen tako da sprječava kontaminiranje okolice.

Član 15.
(Higijensko-tehnički uvjeti)

- (1) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju biti izgrađeni u skladu s općim higijensko-tehničkim zahtjevima i na način koji omogućava optimalne mikroklimatske i zoohigijenske uvjete smještaja adekvatne pojedinoj vrsti životinja.
- (2) Temperatura zraka u prostorijama za pse i mačke ne smije biti niža od + 5°C, a ljeti može biti u skladu s vanjskom temperaturom zraka, s tim da u tom slučaju mora biti osiguran takav sistem prozračivanja, a prema potrebi i klimatizacijski sistem, koji će osigurati dovoljno prozračnosti, a prema potrebi i rashlađivanje.
- (3) U prostorijama u kojima su smještene bolesne životinje, ukoliko nema sistema grijanja usmjerenim izvorom topline (infracrvena sijalica, grijani pod i sl.), temperatura okolice ne smije biti niža od + 18 °C.
- (4) Podovi, zidovi i krov prostorija u kojima su smještene životinje moraju biti adekvatno izolirani od djelovanja nepovoljnih klimatskih utjecaja.

Član 16.
(Unutrašnji prostor)

- (1) Podovi, zidovi i stropovi prostora i prostorija objekata iz člana 1. ovog pravilnika u kojima su smještene životinje, moraju biti od neporoznog i nehigroskopnog materijala koji omogućava efikasno čišćenje, pranje i dezinfekciju, te otporni na grizenje i grebanje.
- (2) U prostorijama i prostorima u kojima borave životinje mora biti osigurano dovoljno dnevnog svjetla, adekvatno pojedinoj vrsti životinja.

Član 17.
(Odlaganje lešina)

- (1) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju imati hladenu prostoriju/frižider ili vanjski kontejner za sakupljanje lešina.
- (2) Kontejner mora biti zaključan i smješten u krugu objekta tako da je onemogućen pristup ljudima i životinjama, te smije biti korišten isključivo u svrhu odlaganja lešina iz objekata iz člana 1. ovog pravilnika.
- (3) Lešine moraju biti redovno odvožene u objekte za neštetno uklanjanje lešina.
- (4) Hladena prostorija/frižider ili kontejner za sakupljanje lešina mora biti redovno čišćena, prana i dezinficirana.

Član 18.
(Deratizacija i dezinfekcija)

- (1) Unutar kruga objekta iz člana 1. ovog pravilnika mora biti redovno obavljana deratizacija dva puta godišnje, a prema potrebi i češće.
- (2) Dezinfekciju objekata iz stava 1. ovog člana treba provoditi tokom perioda aktivnosti insekata najmanje jednom mjesečno, a u ostalom dijelu godine prema potrebi.

Član 19.
(Osiguranje dobrobiti)

Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju zadovoljavati potrebe životinja smještenih u njima, tako da životinje:

- a) ne trpe glad i žeđ;
- b) nisu izložene fizičkoj nelagodi i strahu;
- c) zaštićene su od povreda i bolesti;
- d) nalaze se u svojoj vrsti adekvatnoj okolini.

Član 20.
(Radno vrijeme)

- (1) Radno vrijeme objekata iz člana 1. ovog pravilnika, koje se odnosi na rad sa strankama, mora biti najmanje četiri sata radnim danom, a tokom 24 sata dnevno mora biti osigurano dežurstvo za prijem životinja u hitnim slučajevima.
- (2) Dežurstvo će biti organizirano u dogovoru s veterinarskom organizacijom na način koji osigurava hitnu veterinarsku pomoć životinji tokom 24 sata dnevno.

Član 21.
(Obavijest na ulazu u objekat)

Na ulazu u objekte iz člana 1. ovog pravilnika mora biti postavljena natpisna ploča s punim nazivom, adresom, telefonskim brojem, te oznakom radnog vremena.

Član 22.
(Osoblje)

U objektima iz člana 1. ovog pravilnika mora biti odgovarajući broj lica koja se brinu o životinjama, i to najmanje jedno lice u odnosu na 50 pasa.

Član 23.
(Rukovodilac skloništa)

- (1) Objekti iz člana 1. ovog pravilnika moraju imati rukovodioca sa srednjoškolskim obrazovanjem (veterinarskog ili drugog smjera) i odgovarajuće iskustvo stečeno u radu sa životinjama.
- (2) Rukovodilac brine o održavanju veterinarsko-zdravstvenog reda, a odgovoran je i za vođenje evidencije o životinjama, te za rad lica uključenih u rad objekata iz člana 1. ovog pravilnika.
- (3) Fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima iz člana 1. ovog pravilnika ne smiju biti osuđivana za prekršajna djela nepropisnog postupanja sa životinjama u skladu s odredbama Zakona, niti za kaznena djela mučenja i ubijanja životinja sukladno odredbama Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službeni list FBiH" br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04 i 18/05) i Kaznenog zakona Republike Srpske ("Službeni glasnik RS" br. 49/03, 108/04, 37/06 i 70/06).

Član 24.
(Osiguranje veterinarske zaštite)

- (1) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima iz člana 1. ovog pravilnika, moraju osigurati veterinarsku zaštitu zdravlja životinja.
- (2) U svrhu osiguranja potrebne veterinarske zaštite zdravlja životinja, osobe iz stava (1) ovog člana mogu sklopiti ugovor s veterinarskom organizacijom.

Član 25.
(Prevoz životinja)

- (1) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima iz člana 1. ovog pravilnika mogu imati odgovarajuće vozilo ili prikolicu za prijevoz životinja ili obavljati prijevoz životinja do skloništa u saradnji s higijenskim servisom.
- (2) Prostor za vozača mora biti odvojen od prostora za životinje čvrstom fizičkom ogradom.
- (3) Prostor za životinje unutar vozila ili prikolice mora biti:
 - a) dovoljno prostran za kafeze u kojima životinja normalno stoji ili leži;
 - b) s optimalnom temperaturom unutar vozila najmanje 5°C a najviše 30°C;
 - c) prozračan;
 - d) bez oštrih ivica i izbočina na kojima se životinja može povrijediti;
 - e) opremljen tako da obezbjeđuje siguran prijevoz životinje;
 - f) jednostavan za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
- (4) Na vozilu ili prikolici moraju biti vidljivo obilježeni naziv, adresa i telefonski broj objekata iz člana 1. ovog pravilnika.
- (5) U vozilu ili prikolici iz stava (1) ovog člana ne smiju se, u prostoru za životinje, istovremeno sa životinjama prevoziti nikakve druge stvari (proizvodi, sirovine, otpaci).

Član 26.
(Prijem životinja)

- (1) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima iz člana 1. ovog pravilnika dužna su nakon primitka saopćenja o pronađenoj životinji, u saradnji s higijenskim servisom, osigurati njeno hvatanje i prijevoz do skloništa, ako lice koje je našlo životinju to ne može učiniti samo.
- (2) Pronađenu životinju treba uvesti u evidenciju i provjeriti nalazi li se na popisu traženih, o čemu se, u tom slučaju, obavještava vlasnik životinje putem sredstava javnog informiranja koja takve oglase objavljuju besplatno, a mogu koristiti i druge načine.
- (3) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima iz člana 1. ovog pravilnika dužna su osigurati smještaj životinje u roku 24 sata po primitku saopćenja, a ako je životinja povrijeđena, u roku četiri sata.
- (4) Ukoliko u skloništu nema mjesta za nove životinje, rukovodilac skloništa može dogovoriti s licem koje je pronašlo životinju, ili nekim drugim zainteresiranim licem, da se brine o životinji tako dugo dok se ne osigura smještaj u sklonište ili uputiti životinju na zbrinjavanje u drugo sklonište, ukoliko ga isto može prihvatiti.

Član 27.
(Izolacija)

- (1) Svaka novoprimitljena životinja mora biti prvo smještena u prostoriju za izolaciju u objektima iz člana 1. ovog pravilnika, kako ne bi došla u dodir s drugim životinjama. Pristup prostoriji za izolaciju ima samo osoblje objekata iz čl. 22. i 23. ovog pravilnika i doktor veterinarske medicine koji obavlja zdravstvenu zaštitu životinja.

- (2) Pas mora boraviti u prostoriji za izolaciju najmanje 10, a mačka najmanje 14 dana.
- (3) Prije ulaska nove životinje, prostorija za izolaciju mora biti očišćena, oprana i dezinficirana.
- (4) Svaku novoprimljenu životinju u skloništu mora pregledati doktor veterinarske medicine, najkasnije 24 sata po smještaju.
- (5) Životinje u skloništu moraju biti tretirane protiv unutrašnjih i vanjskih nametnika, a imunoprofilaktičke i druge mjere provedene u skladu s veterinarskim propisima.
- (6) Osoblje skloništa mora najmanje dva puta dnevno provjeravati opće stanje životinja (npr. životinje ne jedu, ne defeciraju, ne mokre, apatične su, agresivne i drugo), te o tome voditi evidenciju u koju upisuje svoja opažanja i prema potrebi obavijestiti doktora veterinarske medicine.

Član 28.
(Utvrđivanje zdravstvenog statusa)

Svaka nađena životinja za koju nije moguće utvrditi zdravstveni status s obzirom na bjesnoću, smatra se životinjom nepoznatog zdravstvenog statusa s obzirom na bjesnoću, te mora biti izdvojena, kako je određeno članom 27. stav (2) ovog pravilnika.

Nakon isteka perioda provedenog u izolaciji s negativnim rezultatom kliničkog pregleda na bjesnoću, životinja treba biti vakcinisana protiv bjesnoće i može biti udomljena.

Član 29.
(Udomljavanje slobodnoživućih životinja)

- (1) Nađene slobodnoživuće mačke bez vlasnika moraju biti primljene u sklonište i mora im se osigurati potrebna veterinarsko-zdravstvena zaštita, sterilizacija ili kastracija.
- (2) Nakon oporavka, te provedenih mjera u skladu s odredbama člana 27. ovog pravilnika, mačke iz stava (1) ovog člana mogu biti puštene u okolicu iz koje su uzete, ako je okolica adekvatna za njihov povratak, osim u slučaju da se nađu lica koja će preuzeti brigu o njima.
- (3) Nađeni psi bez vlasnika moraju biti primljeni u sklonište i mora im se osigurati potrebna veterinarsko-zdravstvena zaštita, sterilizacija ili kastracija i obilježavanje, osim u slučaju iz člana 26. stav (4) ovog pravilnika i/ili nakon isteka roka iz člana 28. stav (2) Zakona, unutar kojeg vlasnik životinje nije zahtijevao povratak životinje.
- (4) Nakon oporavka te provedenih mjera u skladu s odredbama člana 27. ovog pravilnika, psi iz stava (3) ovog člana mogu biti pušteni u okolicu iz koje su uzeti, osim u slučaju da se nađu osobe koje će preuzeti brigu o njima.

Član 30.
(Prihvatanje životinja u sklonište)

- (1) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u skloništima preuzimaju i životinje za koje se njihovi vlasnici ne mogu ili ne žele više brinuti.
- (2) Takva životinja mora biti primljena u sklonište u roku osam dana od primitka zahtjeva iz stava (1) ovog člana, osim u slučaju nedostatka prostora, kada je potrebno postupiti u skladu s članom 26. stav (4) ovog pravilnika.
- (3) Vlasnik koji je dao životinju u sklonište nema pravo na drugu životinju iz skloništa, osim ukoliko drugačije ugovori s rukovodiocem skloništa.

Član 31.
(Udomitelji)

- (1) Pravna i fizička lica koja udomljuju životinje iz objekata iz člana 1. ovog pravilnika dužna su prilikom preuzimanja životinje dati svoje lične podatke (naziv ili ime i prezime, adresa, telefonski broj) rukovodiocu skloništa za životinje, te potpisati izjavu o udomljavanju životinje.
- (2) Vlasnik životinje koji istu smješta u sklonište mora, osim ličnih podataka, dati i izjavu kojom potvrđuje da je vlasnik životinje i da se odriče vlasništva nad njom, te mora predati svu dokumentaciju o životinji i dati informacije o njenom karakteru i običajima.

Član 32.
(Evidencija)

- (1) Evidencija o životinjama uključuje podatke o:
- a) primljenim (vrijeme prijave o pronalasku, vrijeme prijema životinje u sklonište, spol, težina, broj identifikacijskog obilježja, ukoliko je pas obilježen, procjena starosti, inicijalno opažanje o zdravstvenom stanju, fotografija životinje, mjesto na kojem je pronađena životinja);
 - b) udomljenim (datum udomljavanja, adresa i broj telefona udomitelja);
 - c) upućenim u drugo sklonište (datum upućivanja i adresa skloništa u koje je životinja upućena);
 - d) steriliziranim ili kastriranim (datum sterilizacije ili kastracije);
 - e) mikročipiranim;
 - f) puštenim na mjesto nalazišta (lokacija na koju je pas pušten i broj ušne markice);
 - g) uginulim ili eutanaziranim (razlog uginuća ili eutanazije, datum eutanazije ime i prezime, potpis i pečat veterinara koji je izvršio eutanaziju);
 - h) zdravstvenom stanju životinja.
- (2) Sve evidencije koje se vode o životinjama u skloništu moraju se redovno obnavljati.
- (3) Evidencije iz stava (1) ovog člana moraju se dati na uvid na zahtjev veterinarske inspekcije.

Član 33.
(Eutanazija)

- (1) Rukovodilac skloništa može odbiti prijem životinje i uputiti vlasnika sa životinjom u veterinarsku organizaciju, ukoliko primijeti jedno od stanja iz člana 14. stav (1) Zakona.
- (2) Za životinju za koju se tokom boravka u skloništu iz člana 1. ovog pravilnika primijeti jedno od stanja iz člana 14. stav (1) Zakona, doktor veterinarske medicine je dužan izvršiti eutanaziju u skladu s članom 15. stav (1) Zakona.

Član 34.
(Specijalne odredbe)

Sklonište za životinje sastoji se od:

- a) prostorije ili prostora za prijem (identifikaciju/evidenciju) životinja;
- b) prostorije ili prostora za čišćenje, kupanje i sušenje životinja;
- c) prostorije ili prostora za pregled životinja, koji obavlja doktor veterinarske medicine;
- d) prostorije za izolaciju životinja, odvojeno za pse i mačke, s odgovarajućim brojem kafeza/boksova, koja mora biti zaključana;
- e) odvojene prostorije, prostora (kafezi, boksovi) za držanje različitih vrsta životinja, prema potrebi;
- f) magacina;
- g) prostorije ili prostora za spremanje sredstava za čišćenje i dezinfekciju, koja mora biti zaključana;
- h) prostorije za čuvanje, pripremu i raspodjelu hrane za životinje te čišćenje i pranje posuđa, odnosno posuda za hranu i vodu;
- i) hladene prostorije ili prostora (zamrzivač) za odlaganje lešina, za vlastite potrebe;
- j) prostora za slobodno kretanje životinja;

- k) prostorije za osoblje i
- l) sanitarnog čvora (WC, kupaonica).

Član 35.
(Smještaj pasa)

- (1) Prostor za smještaj pasa u skloništu sastoji se od:
 - a) zatvorenog dijela, adekvatno zagrijanog i prozračnog, za svaku životinju zasebno, s ispustom natkrivenim do 1/3 površine; zatvoreni dio mora biti veličine najmanje 2,0 x 2,0 x 1,8 m², a otvoreni dio najmanje 2,0 x 2,0 x 2,4 m²,
 - b) zasebno ograđenog prostora unutar kruga skloništa, u kojem neće biti mogućnosti povrjeđivanja životinja, a u kojem će se psi moći slobodno kretati adekvatno svojim potrebama.
- (2) Ako je u jednom prostoru smješteno više pasa, svaki pas mora u zatvorenom dijelu imati osiguranu površinu od najmanje 3,0 m², a u otvorenom najmanje 4 m².
- (3) U boravišnom prostoru moraju biti odgovarajući predmeti kojima se pas zanima, odnosno igra.

Član 36.
(Smještaj mačaka)

- (1) Prostor za mačku mora biti veličine najmanje 1m x 1m x 1m, a ako su mačke smještene grupno, veličina prostora mora biti najmanje 3m x 4,5m x 2m.
- (2) U grupi smije biti najviše 15 odraslih mačaka ili 20 mladunčadi.
- (3) U boravišnom prostoru svaka mačka mora imati odgovarajuće ležište te prostor za defeciranje, a na raspolaganju im moraju biti odgovarajući predmeti kojima se zanimaju, odnosno igraju.

Član 37.
(Prijelazne odredbe)

Skloništa iz člana 1. ovog pravilnika koja obavljaju djelatnost na dan stupanja na snagu ovog pravilnika moraju uskladiti način rada sa odredbama ovog pravilnika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 38.
(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 07-1-02-1034/10
17. marta 2010. godine
Sarajevo

Ministar
Mladen Zirojević, s. r.